

Vänsterpartiet Ystads budget 2022 för rättvisa, frihet och välfärd!

För oss i Vänsterpartiet handlar kommunpolitik primärt om att stärka välfärden för medborgarna i kommunen. Det är demokratisk socialism, gemenskap och solidaritet som är vad vi bygger vår politik utifrån. Vi poängterar varje människas lika värde genom jämlikhet, jämställdhet, feminism, antirasism och likabehandling.

Miljö- och klimatfrågor ligger högt på vår agenda i kommunpolitiken, då klimatnödläget är mänsklighetens just nu största fara. Vänsterpartiet i Ystad har sedan valet 2018 lagt 6 miljö- och klimatmotioner i kommunfullmäktige. Vi kommer att fortsätta att ha en fokusering på miljö- och klimatfrågor under 2022 och kommande mandatperiod.

Vänsterpartiet menar att Ystads kommun har problem med både kvalitet och arbetsförhållanden inom de flesta kärnverksamheter. Detta efter många år av underfinansiering av framförallt socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden från både S-ledda och M-ledda styren. Vänsterpartiet vill inte medverka till ytterligare sänkning av ambitionerna, standarden eller kvaliteten i kommunen, istället vill vi göra allt vi kan för att stärka kommunens viktigaste verksamheter.

De senaste åren, men även kommande år, är präglade av pandemin på olika sätt. Det har varit och är en svår tid där nya beslut och även förändringar måste genomföras. Även om pandemin förhoppningsvis är på upphällningen, inte minst på grund av den höga nivån av vaccinering, måste beredskapen vara fortsatt hög. Allt vi lärt oss av pandemin måste vi ta med oss inför framtida likartade kriser. Den enskilda människans välmående, såväl som den kommunala välfärdens utveckling i sin helhet, ska vara det som vägleder politiken även under en pandemi eller under dess slutfas. En situation som den som Ystad och världen nu genomgår kan på det lokala planet leda till högre kostnader. Detta tillsammans med det faktum att den kommunala välfärden i Ystad varit underfinansierad under många år gör att vi ser en skatthöjning som nödvändig trots de statliga bidrag som kommunen erhållit. Ystads kommunala skattesats kommer ligga en bra bit under rikssnittet även efter vår föreslagna höjning.

Vi föreslår därför en höjning av skatten med

40 öre

En höjning av skatten med 40 öre skulle för en person med 25.000:-/månad innebära motsvarande 100 kronor, vilket är 4 Magnum-glassar. En sådan skatthöjning är så klart kännbar för ett hushåll med lägre inkomst. Men skatteändringen måste kopplas samman med de höjningar av välfärden som vi redogör för nedan. En person med 70.000 i månadslön kommer att få 280 kronor i månaden i skatthöjning.

Vi vill även göra besparingar genom att från halvårsskiftet (1 juli 2022) sänka grundarvodet för den heltidsanställda politikern till ett prisbasbelopp (47.600/månad), samt motsvarande sänkning för övriga politiker med procent av helårsarvode. Det skulle för 2022 ge ungefär 0,5 miljoner och för 2023 ca 1 miljon. Vi vill vidare sänka gruppleदारarvodet då vi inte finner det rimligt att ge en summa per mandat, då två mandat inte ger en dubbelt så svår uppgift. Riktigt hur arvodet för gruppleदारarna ska hanteras vill vi lämna över till tjänstepersoner att räkna ut. Men i ett förslag vi tidigare lämnat gav sänkningen av gruppleदारarvodet ca 450.000 på ett helår.

Sammantaget innebär det att **ca 28,9 miljoner kronor** finns att fördela i denna tilläggsbudget. I övrigt följer vi det förslag till budget som S, C och MP lagt.

Medel till Socialnämnden

Kvalitet och omsorg på ålderns höst

När åldern börjar ta ut sin rätt och ohälsa sätter in är det viktigt att samhället står berett för att den enskilde ska kunna leva ett så rikt och aktivt liv som möjligt. Att få bo kvar i sin ordinarie bostad så länge en vill och känner sig trygg med det är en viktig rättighet. Men när detta inte längre går ska väl fungerande särskilda boenden med hög standard finnas tillgängliga på flera platser i kommunen. Biståndsprovningen ska vara generös!

Vi menar dessutom att det är av vikt att personalen får mer delaktighet i sin egen arbetsprocess. Verksamheten utvecklas bäst när engagerad personal får vara med att påverka sin arbetsituation. En god personalpolitik förutsätter att även personalens familjeförhållanden tas med i arbets- och schemaplaneringen. Till exempel är det av största vikt att det går att kombinera föräldraskap med en anställning i kommunen.

Vänsterpartiet vill bland annat höja skatten för att kunna styra resurser till ökad personalbemanning i omsorgssektorn, vilket kommer ge en välbehövlig kvalitetsstärkning. Vi föreslår inledningsvis att kommunen inför 35 timmars vecka inom hemtjänsten, med bibehållen heltidslön. En sådan reform leder till att ytterligare personal måste anställas för att täcka upp den minskade arbetstiden bland nuvarande personal. De olika försök som gjorts med 35 timmarsvecka har alla slagit väl ut, både för personal som för brukare. Förslaget innebär kostnader om ca **8 miljoner kronor** under 2022.

Kommunövergripande samordning av våld i nära relationer

Vänsterpartiet anser också att kommunen är i skriande behov av en funktion som samordnar arbetet mot våld i nära relationer på kommunövergripande nivå. Våld i nära relationer är ett av våra absolut största samhälls- och folkhälsoproblem som varje år kostar 10-15 miljarder kr. Uträknat för en kommun av Ystads storlek skulle det motsvara en kostnad på drygt 38 miljoner årligen. Sett i detta perspektiv är det en ren investering i både folkhälsa, trygghet och ett tillgodoseende av barns bästa att inrätta en heltidstjänst för kommunövergripande samordning av arbetet mot våld i nära relationer. Vi anser inte att vi har råd att vänta med en satsning som denna och har därför lämnat in en motion tillsammans med Socialdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet om en kartläggning av våldet i Ystad kommun som skulle inleda arbetet för den samordnare vi avser tillsätta. Vi öronmärker **0,6 miljoner kronor** för detta ändamål.

Allmän förstärkning av individ- och familjeomsorgen (IFO)

År efter år får vi höra att en av de stora orsakerna till att socialnämnden överskrider sin budget är placeringar på SiS-hem och HVB för barn, unga och familjer. I vår budget tar vi därför höjd för dessa nödvändiga placeringar vars exakta antal är omöjligt att sia om. Förutom att det måste finnas medel för att göra dessa placeringar är det av stor vikt att kommunen har råd att använda sig av kvalitativa HVB-hem som kan möta respektive individ eller familjs behov på bästa sätt. Att låta behoven styra och därmed sätta kostnaden i andra hand innebär inte bara minskat mänskligt lidande utan

också en besparing på sikt. Samma logik gäller med resurstilldelning inom IFO i stort, där det viktiga arbetet med barnavårdsutredningar, uppföljning av placerade barn, unga och vuxna samt övriga insatser görs. Att ge socialsekreterare goda förutsättningar att göra sitt jobb med samhällets mest utsatta innebär både att Ystad blir en attraktiv arbetsgivare och att de som behöver det får bättre och mer välriktad stöd och hjälp. Vi stärker därför detta område inom socialnämnden med **5 miljoner**.

Övrigt till Socialnämnden

Sedan tidigare har Vänsterpartiet på olika sätt försökt stödja återinrättandet av Tillgänglighetsrådgivare samt Syn- och hörselinstruktör. Vi ser positivt på om detta kan göras tillsammans med en angränsande kommun. Vi avsätter **0,8 miljoner** som grund för bägge tjänsterna.

- **SN ges 14,4 miljoner kronor sammanlagt**

Medel till BUN

Kvalitet och kontinuitet på bildningens område

Även skolområdet behöver förstärkningar för att inte tappa i kvalitet och kontinuitet. Ystad har en mycket låg resurstilldelning och ligger 15.000 kronor/elev under genomsnittet i Sverige. Det går ca 4200 elever i grundskolan i Ystad vilket därmed skulle motsvara ungefär 63 miljoner kronor. Vi menar i linje med lärarfacken att det finns stora behov av att se över lärarnas arbetsmiljö, arbetsförhållanden, arbetsuppgifter och deras löner. Ystads kommun har låg lärartäthet, lärare uttrycker att arbetsuppgifterna inte hinns med, och de känner sig starkt påverkade av stress. För skolan behövs allmänna resursförstärkningar för ökad lärartäthet, förstärkt elevhälsa, kvalitativ fritidshemsverksamhet, samt bättre stöd till barn med särskilda behov. Därför gör vi en riktad satsning mot för- och grundskolan, samt fritidshemmen.

Vi kan konstatera utifrån äskanden från lärarfacken, SSR och Vårdförbundet att det behövs satsningar på löner för lärare, förskollärare, kuratorer, skolsköterskor! Men också satsningar för dessa grupper att på ett rimligt sätt kunna genomföra sina arbetsuppgifter för att säkerställa barns och ungdomars behov inom för- och grundskolan. Utöver detta tillkommer en önskad satsning på rektorer och föreståndare. Det är även tydligt att lärargrupper inom för- och grundskola behöver en större möjlighet att vara delaktiga i utvecklingen av verksamheterna, vilket i sin tur kan komma att kräva medel.

Det är upp till nämnd och verksamhet att fördela dessa medel på bästa sätt utifrån den anda som fackförbunden har.

- **BUN ges 10 miljoner kronor**

SAM

Det allmänna bostadsbeståndet som finns inom Allmännyttan har ett stort värde. Det möjliggör tillhandahållandet av hyresrätter med relativt sett låga hyror, som kan vara ett stöd för våldsutsatta, bostadslösa, samt personer med svag ekonomi. Vänsterpartiet menar att en intention för byggande av billiga hyresbostäder vore positivt och rätt i tiden.

Det bör undersökas i vad mån föreningslivet vill och kan låna eller hyra in sig i kommunens lokaler, till exempel skollokalerna. Kommunen bör även i möjligaste mån hjälpa boulevärdningarna så att de kan bedriva sin verksamhet även under vintermånaderna. Det är av vikt att träningsplaner för fotboll finns tillgängliga i tillräckligt hög grad. På längre sikt är Vänsterpartiet för byggandet av en lokal med konstis. En sådan satsning bör ske tillsammans med en eller flera av de angränsande

kommunerna.

Vänsterpartiet har tidigare äskat för en badramp i Sandskogen, anpassad för personer med rullstol eller andra funktionsnedsättningar. Efter samtal med tjänsteperson inser vi de stora svårigheter detta innebär med tanke på sandens rörlighet. Men vi vill ändå framhärda i att en kommun som Ystad, där en stor del av sommarsäsongen tillbringas på stranden, inte ska utestänga människor på grund av funktionsnedsättningar. Det är bra att S, C och MP i sin budget lagt medel för badrullstolar! Men vi vill lägga till särskilda strandmattor, som kan rullas ut och tas in relativt enkelt, som tillsammans med badrullstolar ger god tillgång till bad även på sandstrand för personer med funktionsnedsättning.

Vänsterpartiet har också förstått att elkostnaderna för SAM ökar och vi ger **1,5 miljoner** för att undvika det underskottet. Ystad befinner sig i en besvärlig situation elmässigt på grund av indelningen av Sverige i elzoner. Ett sätt att motverka detta vore att placera solceller på alla möjliga byggnader där kommunal verksamhet bedrivs. Det skulle inte bara innebära en egentillverkning av el under dagen, då priserna på el är som högst. Ett sådant förfarande skulle även avlasta elnätet vilket skulle gynna alla andra elkonsumenter i kommunen.

- **SAM ges 4,5 mkr**

Övriga tankar kring kvalitet i kommunen

Vänsterpartiet vill till varje pris bevara och utveckla de icke-lagstadgade verksamheterna i kommunen. De tillför ett stort värde och har en stor betydelse för medborgarnas välmående och utveckling. Vi ser kritiskt på att det skurits ned på Marinpedagogiskt centrum. I övrigt är senior- och ungdomshus, kulturskolan, bybiblioteken, arbetsträning, familjeverksamhet och gratis simskola företeelser kommunen kan vara stolt över och som till varje pris bör bevaras och förstärkas snarare än motsatsen.

- **Summa utgifter 28,9 mkr.**